

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ПОСЛЕРЕВИЗИОНИ ИЗВЕШТАЈ О МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА
МИНИСТАРСТВА ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И
ВОДОПРИВРЕДЕ**

**по ревизији сврсисходности пословања
„Безбедност хране у Републици Србији“**

**Број: 400-493/2023-04/45
Београд, 1. април 2024. године**

Садржај:

1. УВОД.....	3
2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА	4
ПРИОРИТЕТ 2 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана	4
2.1 Плански и законодавни оквир у области безбедности хране нису у потпуности успостављени, јер оперативни циљеви нису детаљније разрађени, значајне области нису у целости регулисане, а планска акта управљања кризним ситуацијама нису донета	4
2.1.1 Област услова хигијене хране у пословању храном није у потпуности уређена подзаконским актима	4
2.1.1.1 Опис несврсисходности	4
2.1.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање	4
2.1.2 Област превара у вези са храном није у потпуности законски регулисана, што утиче на негативну перцепцију потрошача о систему безбедности хране	4
2.1.2.1 Опис несврсисходности	4
2.1.2.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање	5
2.1.3 Плански приступ за управљање кризним ситуацијама у области безбедности хране није успостављен	5
2.1.3.1 Опис несврсисходности	5
2.1.3.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање	6
2.2 Институционални оквир предвиђен Законом о безбедности хране није ефективно успостављен, јер спроведене активности Стручног савета нису у довољној мери допринеле процени ризика у области безбедности хране на националном нивоу, капацитети Националне референтне лабораторије нису у потпуности искоришћени, а координација инспекцијског надзора и мониторинг хране нису ефикасно успостављени	6
2.2.1 Активности Стручног савета нису у довољној мери допринеле процени ризика у области безбедности хране на националном нивоу	6
2.2.1.1 Опис несврсисходности	6
2.2.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање	6
2.2.2 Планови службене контроле нису донети, услед чега нису одређени приоритети контрола и није успостављена координација између надлежних органа у систему контроле хране	7
2.2.2.1 Опис несврсисходности	7
2.2.2.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање	7
2.2.3 Координација инспекцијског надзора није у потпуности успостављена услед недовољне активности Радне групе за храну	8
2.2.3.1 Опис несврсисходности	8
2.2.3.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање	8
2.2.4 Мониторинг хране се не обавља у континуитету	9
2.2.4.1 Опис несврсисходности	9
2.2.4.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање	9

2.2.5 Систем брзог обавештавања и узбуњивања није у довољној мери допринео ефикасном обавештавању јавности о постојању ризика по здравље људи, који узрокује храна.....	9
2.2.5.1 Опис несврсисходности.....	9
2.2.5.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	10
ПРИОРИТЕТ 3 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року од три године.....	10
2.3 Плански и законодавни оквир у области безбедности хране нису у потпуности успостављени, јер оперативни циљеви нису детаљније разрађени, значајне области нису у целости регулисане, а планска акта управљања кризним ситуацијама нису донета.....	10
2.3.1 Документа јавних политика, која детаљније разрађују циљеве стратегије у области безбедности хране, нису донета.....	10
2.3.1.1 Опис несврсисходности.....	10
2.3.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	11
2.4 Институционални оквир предвиђен Законом о безбедности хране није ефективно успостављен, јер спроведене активности Стручног савета нису у довољној мери допринеле процени ризика у области безбедности хране на националном нивоу, капацитети Националне референтне лабораторије нису у потпуности искоришћени, а координација инспекцијског надзора и мониторинг хране нису ефикасно успостављени.....	11
2.4.1 Капацитети Дирекције за националне референтне лабораторије нису у потпуности искоришћени, а за лабораторијска испитивања у другим лабораторијама у периоду од 2019. до 2022. године издвојено је 1,8 милијарди динара.....	11
2.4.1.1 Опис несврсисходности.....	11
2.4.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање.....	12
3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА.....	13

1. УВОД

У Извештају о ревизији сврсисходности пословања „Безбедност хране у Републици Србији“, број: 400-493/2023-04/39 од 25. децембра 2023. године Државна ревизорска институција (у даљем тексту: Институција) је навела закључке и налазе.

С обзиром да све откривене несврсисходности нису биле отклоњене у току ревизије, Институција је од субјекта ревизије захтевала достављање одазивног извештаја.

Субјект ревизије је у остављеном року од 90 дана доставио Одазивни извештај, који је потписало и печатом оверило одговорно лице.

У Одазивном извештају су приказане мере исправљања утврђених несврсисходности. У послеревизионом поступку смо прегледали Одазивни извештај и оценили његову веродостојност и оценили да ли су мере исправљања задовољавајуће.

У овом извештају:

- приказујемо несврсисходности које су обелодањене у извештају о ревизији за које је захтевано предузимање мера исправљања,
- резимирамо предузете мере исправљања и
- дајемо мишљење о томе да ли су мере за исправљање стања, исказане у Одазивном извештају, задовољавајуће.

2. НЕСВРСИСХОДНОСТИ И МЕРЕ ИСПРАВЉАЊА

ПРИОРИТЕТ 2 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана

2.1 Плански и законодавни оквир у области безбедности хране нису у потпуности успостављени, јер оперативни циљеви нису детаљније разрађени, значајне области нису у целости регулисане, а планска акта управљања кризним ситуацијама нису донета

2.1.1 Област услова хигијене хране у пословању храном није у потпуности уређена подзаконским актима

2.1.1.1 Опис несврсисходности

Законом о безбедности хране је предвиђено доношење подзаконских аката који ближе уређују одређене области, међу којима су и услови хигијене хране у пословању храном. Међутим, од 2011. године, до када је било предвиђено доношење подзаконских аката прописаних Законом о безбедности хране, ова област није у потпуности уређена, јер Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде није донело сва подзаконска акта предвиђена Законом. Услед непостојања прописаних аката примењују се прописи који нису усаглашени са захтевима савремених система безбедности хране, а који су значајни са аспекта заштите живота и здравља људи и интереса потрошача.

2.1.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Одговорним лицима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, дата је препорука да подзаконским актима ближе уреде област услова хигијене хране у пословању храном.

У Одазивном извештају број: 401-00-6/2023-01 од 25. марта 2024. године, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је обавестило Државну ревизорску институцију да ће отклањање несврсисходности бити у складу са даљом динамиком усаглашавања са прописима Европске уније у области безбедности хране и доношењем новог сета прописа, као и да ће мере исправљања бити предузете у периоду од годину дана.

Доказ: Поглавље 12 Безбедност хране – Ветеринарска – фитосанитарна политика, Листа законодавства на снази од 1. фебруара 2019. године, ажурирана са законима објављеним пре 1. јануара 2023. године

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.1.2 Област превара у вези са храном није у потпуности законски регулисана, што утиче на негативну перцепцију потрошача о систему безбедности хране

2.1.2.1 Опис несврсисходности

Надлежни органи широм света пред собом имају значајан изазов када се ради о проблему изазваном појавом превара у вези са храном, имајући у виду да су оне осмишљене тако да избегну откривање и превазиђу успостављене системе безбедности

хране, примењујући разноврсне и софистициране методе. Преваре у вези са храном заступљене су и у Републици Србији. Међутим, поступање надлежних органа по овом питању није у потпуности уједначено и о њима јавност није у довољној мери обавештена, јер у законској регулативи није прецизно дефинисан појам „преваре у вези са храном“, као ни обавеза правовременог обавештавања јавности. Међународне стратегије за борбу против превара у вези са храном пружају смернице и препоруке за препознавање и превазилажење овог проблема на националном нивоу.

Преваре у вези са храном могу изазвати низ негативних ефеката: економске, здравствене, као и губитак поверења потрошача у ланце снабдевања храном, што доприноси негативној перцепцији потрошача о систему безбедности хране.

2.1.2.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Одговорним лицима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, дата је препорука да у оквиру законске регулативе у области безбедности хране, предложи увођење термина „превара у вези са храном“, као и обавезе обавештавања јавности о утврђеним преварама у вези са храном.

У Одазивном извештају број: 401-00-6/2023-01 од 25. марта 2024. године, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је обавестило Државну ревизорску институцију да ће Законом о службеним контролама бити дефинисан појам преваре у вези са храном, као и обавеза обавештавања јавности о утврђеним преварама. Предузимање активности у вези доношења поменутог закона планиране су у периоду од годину дана.

Доказ: Нацрт Закона о службеним контролама.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.1.3 Плански приступ за управљање кризним ситуацијама у области безбедности хране није успостављен

2.1.3.1 Опис несврсисходности

Законом о безбедности хране прописано је да у случају постојања директног или индиректног ризика по здравље људи, чији је узрочник храна, а чије наступање није могуће предвидети, спречити, уклонити или смањити до прихватљивог нивоа прописаних мера, примењују се мере утврђене Програмом управљања кризним ситуацијама у области безбедности хране. На основу Програма, министар пољопривреде, шумарства и водопривреде, уз сагласност министра здравља, доноси посебан план управљања кризном ситуацијом у зависности од врсте ризика и формира кризни штаб за спровођење посебног плана. Међутим, од доношења Закона о безбедности хране 2009. године до данас, нису прописане мере и успостављене процедуре које би омогућиле ефикасније управљање кризним ситуацијама у области безбедности хране, јер Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде није израдило Програм управљања кризним ситуацијама у области безбедности хране, као ни посебан план управљања кризном ситуацијом у зависности од врсте ризика и није формирало кризни штаб за спровођење посебног плана. Имајући то у виду, јавља се додатни ризик услед недостатка унапред прописаних мера и процедура за поступање у ситуацијама када храна може изазвати директан или индиректан ризик по здравље људи.

2.1.3.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Одговорним лицима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, дата је препорука да израде планска акта (програм и план) управљања кризним ситуацијама у области безбедности хране и поднесу их Влади на усвајање.

У Одазивном извештају број: 401-00-6/2023-01 од 25. марта 2024. године, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је обавестило Државну ревизорску институцију да је нацрт Програма управљања кризним ситуацијама у области безбедности хране у поступку припреме. У периоду од годину дана Министарство ће иницирати доношење Програма управљања кризним ситуацијама у области безбедности хране од стране Владе.

Докази: Нацрт документа „Управљање у кризним ситуацијама у области безбедности хране и хране за животиње“.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.2 Институционални оквир предвиђен Законом о безбедности хране није ефективно успостављен, јер спроведене активности Стручног савета нису у довољној мери допринеле процени ризика у области безбедности хране на националном нивоу, капацитети Националне референтне лабораторије нису у потпуности искоришћени, а координација инспекцијског надзора и мониторинг хране нису ефикасно успостављени

2.2.1 Активности Стручног савета нису у довољној мери допринеле процени ризика у области безбедности хране на националном нивоу

2.2.1.1 Опис несврсисходности

Ради разматрања питања у вези са проценом ризика у области безбедности хране, априла 2017. године основана је посебна радна група – Стручни савет за процену ризика у области безбедности хране. Решењем о формирању Стручног савета предвиђено је доношење Пословника о раду, којим би јасно био дефинисан обим рада Савета. Међутим, активности Стручног савета нису у довољној мери допринеле процени ризика у области безбедности хране на националном нивоу, јер: није донет Пословник о раду Савета; у периоду од 2019. до 2022. године одржане су четири седнице (односно једна седница годишње); иако је Савет на седницама доносио одређене закључке, није доносио Одлуке које би биле основ за поступање надлежних органа у систему безбедности хране, а обавештавање јавности и заинтересованих субјеката о релевантним информацијама из делокруга рада Стручног савета је изостало. Услед недовољних активности Стручног савета, изостаје свеобухватна процена ризика у области безбедности хране на националном нивоу.

2.2.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Одговорним лицима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, дата је препорука да предложи Стручном савету за процену ризика доношење

Пословника о раду, активнији приступ процени ризика у области безбедности хране на националном нивоу и обавештавање јавности о свом раду.

У Одазивном извештају број: 401-00-6/2023-01 од 25. марта 2024. године, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је обавестило Државну ревизорску институцију да ће у року од годину дана предузети активности предлагања доношења Пословника о раду Стручног савета за процену ризика, као и активнији приступ процени ризика у области безбедности хране на националном нивоу и обавештавање јавности о раду Савета.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.2.2 Планови службене контроле нису донети, услед чега нису одређени приоритети контрола и није успостављена координација између надлежних органа у систему контроле хране

2.2.2.1 Опис несврсисходности

Законом о безбедности хране предвиђено је доношење Планава службене контроле, који представљају планска документа која садрже структуру и организацију система контроле хране, циљеве, приоритете контрола, начин, рокове и средства вршења службених контрола, координацију између надлежних органа одговорних за вршење службених контрола у циљу заштите безбедности хране. Доношење Планава службене контроле у надлежности је Министра пољопривреде, шумарства и водопривреде, односно Министра здравља.

У систему безбедности хране нису одређени приоритети контрола и није успостављена координација између надлежних органа у циљу заштите безбедности хране, јер Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, односно Министарство здравља нису донели Планове службене контроле у периоду од 2019. до 2022. године, као ни у претходном периоду. Услед непостојања планских докумената, у оквиру службених контрола изостаје одређивање приоритета контрола и успостављање координације између надлежних органа у циљу заштите безбедности хране.

2.2.2.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Одговорним лицима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, дата је препорука да донесу План службене контроле, којим ће се успоставити организација и координација система контроле хране између надлежних органа за вршење службених контрола, у циљу заштите безбедности хране.

У Одазивном извештају број: 401-00-6/2023-01 од 25. марта 2024. године, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је обавестило Државну ревизорску институцију да ће у року од годину дана донети План службене контроле којим ће се успоставити организација и координација система контроле хране између надлежних органа за вршење службених контрола, у циљу заштите безбедности хране. Министарство наводи да ће документ садржати структуру и организацију система контроле хране и хране за животиње, циљеве, приоритете контрола, начин, рокове и средства вршења службених контрола, координацију између надлежних органа одговорних за вршење службених контрола.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.2.3 Координација инспекцијског надзора није у потпуности успостављена услед недовољне активности Радне групе за храну

2.2.3.1 Опис несврсисходности

У току 2017. године, у оквиру Координационе комисије за инспекцијски надзор формирана је Радна група за храну са задатком усклађивања, координације и унапређења инспекцијског надзора у области хране. Задаци Радне групе и мерила за остварење циљева утврђују се на годишњем нивоу доношењем Програма рада. Прописана динамика одржавања састанака Радне групе је најмање једном у два месеца. Међутим, и поред предузетих активности Радне групе за храну у периоду од 2017. до 2020. године, она није у довољној мери допринела усклађивању, координацији и унапређењу инспекцијског надзора у области безбедности хране, услед недовољно честог састајања Радне групе (мање од једног састанка у току године) и недоношења Програма рада, којима би се одредили конкретни задаци. Наведено је имало за последицу изостанак унапређења инспекцијског надзора у области хране, чија природа захтева учешће више инспекција, односно организовање и координацију заједничких инспекцијских надзора, управљање ризицима и повећање свеобухватности и делотворности у постизању законитог и безбедног пословања и поступања надзираних субјеката. У новом сазиву Координационе комисије, од децембра 2022. године, још увек није формирана Радна група за храну.

2.2.3.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Одговорним лицима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, дата је препорука да предложе Координационој комисији формирање Радне групе за храну, која ће у складу са Програмом рада благовремено извршавати своје задатке у циљу усклађивања, координације и унапређења инспекцијског надзора у области хране.

У Одазивном извештају број: 401-00-6/2023-01 од 25. марта 2024. године, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је обавестило Државну ревизорску институцију да ће у року од годину дана предложити Координационој комисији формирање Радне групе за храну, која ће у складу са Програмом рада благовремено извршавати своје задатке у циљу усклађивања координације и унапређења инспекцијског надзора у области безбедности хране.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.2.4 Мониторинг хране се не обавља у континуитету

2.2.4.1 Опис несврсисходности

Мониторинг јесте спровођење низа планираних активности које се односе на праћење или мерење, како би се добио увид у правилну примену прописа о храни и храни за животиње, као и прописа из области здравља и добробити животиња и здравља биља. Доношење програма мониторинга безбедности хране, у складу са поделом надлежности из Закона о безбедности хране, у надлежности је Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, односно Министарства здравља.

Међутим, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде није донело Правилник о утврђивању програма мониторинга безбедности хране животињског порекла за 2022. годину. Такође, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је донело Правилник о утврђивању програма мониторинга безбедности хране биљног и мешовитог порекла за 2020. годину, чије спровођење је у надлежности пољопривредне инспекције. Међутим, мониторинг није спроведен.

Услед непредузимања правовремених активности, планирања мониторинга хране, као и појаве пандемије заразне болести ковид 19 у 2020. години, мониторинг хране који је у надлежности пољопривредне инспекције није обављан у континуитету, услед чега у наведеном периоду није утврђен ниво контаминената и учесталост појаве микроорганизама и осталих штетних материја у храни, нису прикупљени подаци из мониторинга који се користе за анализу ризика, а такође нису предвиђене мере које ће се предузети у случају присуства микробиолошких, хемијских и биолошких контаминената у храни.

2.2.4.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Одговорним лицима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, дата је препорука да донесу и обезбеде спровођење Програма мониторинга хране из свог домена надлежности.

У Одазивном извештају број: 401-00-6/2023-01 од 25. марта 2024. године, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је обавестило Државну ревизорску институцију да је Правилник о утврђивању мониторинга хране биљног и мешовитог порекла, као и хране животињског порекла за 2024. годину у поступку припреме, као и да ће бити донети у року од годину дана.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.2.5 Систем брзог обавештавања и узбуњивања није у довољној мери допринео ефикасном обавештавању јавности о постојању ризика по здравље људи, који узрокује храна

2.2.5.1 Опис несврсисходности

Законом о безбедности хране предвиђено је успостављање система брзог обавештавања и узбуњивања, односно мреже за извештавање о директном или индиректном ризику по здравље, који узрокује храна. Правилником о начину

успостављања и организацији система брзог обавештавања и узбуњивања за безбедност хране и хране за животиње предвиђено је да извештавање обухвата усклађене активности које се односе на континуирану размену RASFF обавештења и других обавештења и података са институцијама које учествују у процени и управљању ризиком у Републици Србији и релевантним институцијама у иностранству. Међутим, обавештавање јавности о постојању ризика по здравље људи, који узрокује храна, није било у довољној мери транспарентно и правовремено, јер Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде није предузело активности на ефикаснијој размени података у систему брзог обавештавања и узбуњивања за безбедност хране.

2.2.5.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Одговорним лицима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, дата је препорука да предузму активности на ефикаснијој размени података у систему брзог обавештавања и узбуњивања за безбедност хране, које би допринеле правовременом и транспарентном обавештавању јавности.

У Одазивном извештају број: 401-00-6/2023-01 од 25. марта 2024. године, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је обавестило Државну ревизорску институцију да ће у року од годину дана донети интерну процедуру о начину поступања у вези са ефикаснијом разменом података у систему брзог обавештавања и узбуњивања за безбедност хране, који ће допринети правовременом и транспарентном обавештавању јавности.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

ПРИОРИТЕТ 3 – Несврсисходности које је могуће отклонити у року од три године

2.3 Плански и законодавни оквир у области безбедности хране нису у потпуности успостављени, јер оперативни циљеви нису детаљније разрађени, значајне области нису у целости регулисане, а планска акта управљања кризним ситуацијама нису донета

2.3.1 Документа јавних политика, која детаљније разрађују циљеве стратегије у области безбедности хране, нису донета

2.3.1.1 Опис несврсисходности

Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014–2024. године, препознаје унапређење квалитета и безбедности производа као једно од приоритетних подручја, у оквиру ког су идентификовани оперативни циљеви. У складу са Законом о планском систему Републике Србије, документима јавних политика, разрађују се посебни циљеви стратегија и других планских докумената. Међутим, оперативни циљеви Стратегије за унапређење квалитета и безбедности хране нису детаљније разрађени, јер Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде није израдило одговарајућа документа јавних политика, којима се у складу са Законом о планском систему детаљније разрађују циљеви стратегија. Због наведеног, изостали су управљање и координација остварења постављених циљева ради унапређења квалитета и безбедности хране.

2.3.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Одговорним лицима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, дата је препорука да израде и поднесу Влади на усвајање документа јавних политика у области безбедности хране, којима би се детаљније разрадили оперативни циљеви за унапређење система безбедности хране.

У Одазивном извештају број: 401-00-6/2023-01 од 25. марта 2024. године, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је обавестило Државну ревизорску институцију да је у току израда Стратегије пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период од 2025. до 2032. године, којим ће се детаљније разрадити оперативни циљеви за унапређење система безбедности хране. Доношење Стратегије очекује се у периоду од 3 године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

2.4 Институционални оквир предвиђен Законом о безбедности хране није ефективно успостављен, јер спроведене активности Стручног савета нису у довољној мери допринеле процени ризика у области безбедности хране на националном нивоу, капацитети Националне референтне лабораторије нису у потпуности искоришћени, а координација инспекцијског надзора и мониторинг хране нису ефикасно успостављени

2.4.1 Капацитети Дирекције за националне референтне лабораторије нису у потпуности искоришћени, а за лабораторијска испитивања у другим лабораторијама у периоду од 2019. до 2022. године издвојено је 1,8 милијарди динара

2.4.1.1 Опис несврсисходности

За послове лабораторијских испитивања и њима повезане стручне послове у ланцу хране, у складу са Законом о безбедности хране оснива се орган управе у саставу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Дирекција за националне референтне лабораторије. Лабораторијска испитивања у области безбедности хране, у поступку службене контроле, могу се уступити лабораторијама (службене лабораторије) путем конкурса које расписују Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, односно Министарство здравља. Дирекција за националне референтне лабораторије је у периоду од 2019. до 2022. године обавила део лабораторијских испитивања, у склопу службених контрола, само фитосанитарне и граничне фитосанитарне инспекције, док су остала лабораторијска испитивања у систему безбедности хране, обављале друге лабораторије, за шта је издвојено укупно 1,8 милијарди динара. Притом, начин одабира лабораторија које ће извршити испитивање, а које су изабране путем конкурса, није дефинисан, па су инспекцијске службе неуједначено поступале по овом питању.

У поменутом периоду, Дирекција није имала захтеве за лабораторијским испитивањима која су превазилазила постојеће капацитете, нити је због немогућности да спроведе одређено лабораторијско испитивање одбила захтев надлежних служби. Ангажовањем лабораторија у поступку службених контрола, иако је за лабораторијска

испитивања у области безбедности хране основана Дирекција за националне референтне лабораторије, јавља се ризик од повећаног одлива средстава.

2.4.1.2 Исказане мере исправљања и њихово вредновање

Одговорним лицима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, дата је препорука да предложи измену прописа у области безбедности хране, који ће прецизније дефинисати у којим случајевима је могуће ангажовати лабораторије у поступку службене контроле, као и критеријуме за њихов избор.

У Одазивном извештају број: 401-00-6/2023-01 од 25. марта 2024. године, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је обавестило Државну ревизорску институцију да ће Законом о службеним контролама бити прописани услови за овлашћивање лабораторија за обављање службених контрола, као и критеријуми за њихов избор. Доношење Закона очекује се у периоду од 3 године.

Након истека рокова по датим приоритетима и достављања доказа оценићемо да ли су несврсисходности отклоњене. Отклањање утврђене несврсисходности је у току. Вредновање је извршено имајући у виду приоритет дате препоруке, односно период у коме је објективно могуће предузети мере исправљања.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСКАЗАНИМ МЕРАМА ИСПРАВЉАЊА

Прегледали смо Одазивни извештај, број: 401-00-6/2023-01 од 25. марта 2024. године, који је на основу Извештаја о ревизији сврсисходности пословања „Безбедност хране у Републици Србији“, број: 400-493/2023-04/39 од 25. децембра 2023. године, поднео субјект ревизије Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде. Оценили смо да је Одазивни извештај, који је потписао и печатом оверило одговорно лице Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, веродостојан.

Вредновање мера исправљања смо оценили на основу њиховог описа и достављене документације (акционог плана субјекта ревизије којим су планиране активности на отклањању откривених несврсисходности). Сматрамо да смо добили довољне и одговарајуће доказе да можемо изрећи мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Оцењујемо, да су планиране мере исправљања, наведене у акционом плану и описане у Одазивном извештају који је поднео субјект ревизије задовољавајуће.

Напомена:

У складу са одредбама члана 37 Закона о Државној ревизорској институцији, а након истека рокова исказаним у Одазивном извештају, потребно је да обавештавате Државну ревизорску институцију о предузетим мерама и активностима о отклањању откривених несврсисходности према роковима из Одазивног извештаја и доставите одговарајуће доказе.

По истеку три године Државна ревизорска институција ће утврђивати ефекте остварене након спровођења препорука и отклањања откривених несврсисходности.

У ове ефекте укључиће се и ефекти које будете ви исказали предузетим мерама и активностима из Одазивног извештаја.

Генерални државни ревизор

др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
1. април 2024. године